

Новосадска сонична миса

Деби албум квартета Dragon's Fuel (Предраг Окиљевић – тенор саксофон, Војислав Савков – тенор и сопран саксофон, Марко Чурчић – бас, Лав Ковач – бубњеви), прво издање које је дошло до нас, одише свежином и снагом, високо постављајући лествицу за остала остварења, као и жељу да их што пре заврtimo

ЦЕЗ СКИЦЕ

Војислав Панић

Инфициран музиком пре него што је проходао, композитор и мултиинструменталиста Лав Ковач је већ као млађи средњошколац јурио за цез мајсторјама из Новог Сада до Београда, да би се ускоро обрео у бенду оца Бориса, а потом на студијама удараљки на Принс Клаус конзерваторијуму у Гронингену (Холандија), у класи Стива Алтенберга. Професионално искуство стицао је у различитим поставама са колегама са студија, као и у интернационалном квартету Kuhn Fu, да би се по повратку у земљу фокусирао на ауторски рад у разноврсним пројектима. Пет албума (соло, дуо, трио, два квартета) ових дана је изашло у издању нове дискографске куће Horz из Новог Сада.

Најављујући мајске промотивне концерте, репортер новосадског „Дневника“ насловио је текст „Пакет аранжман на новосадски начин“, и учинио ме завидним – поређење оног што стиже из српске цез Атине са легендарним албумом *Идола, Шарла и Ориазма* јесте адекватно, по колективном бујању талената, енергији и провокацији коју Лав и пријатељи испољавају. Деби албум квартета Dragon's Fuel (Предраг Окиљевић – тенор саксофон, Војислав Савков – тенор и сопран саксофон, Марко Чурчић – бас, Лав Ковач – бубњеви), прво издање које је дошло до нас, одише свежином и снагом, високо постављајући лествицу за остала остварења, као и жељу да их што пре заврtimo.

Албум садржи једанаест нумера у укупном трајању од 42 минута. Све нумере потписују Чурчић и Ковач, осим реконструкције „Also Sprach Zarathustra“, која бесрамно и веома ефектно отва-

Dragon's Fuel (Horz) Фото лична архива

ра албум. Двојица аутора су у исто време били у Холандији, Војислав Савков је дугогодишњи актер новосадске цез сцене кога смо досад чешће виђали у водама мејнстрима (безброј пута бриљирао је на џем сешнима Новосадског цез фестивала), а млађи Предраг Окиљевић по професији правник. Своју музику описују као новосадску соничну мису, панонске транс-ритмове, искуства из Мексика, хладни и пламтећи цез, Исток, Запад и планете, Универзум, Микроверзум и садашњи тренутак. Нису претерали.

Саксофони Окиљевића и Савкова ближи су бојама зурли и тарагота док намерно-уврнуто вриште Штраусово „Свитање“, уз тутњање дисторзираног Чурчићевог баса и махнито Ковачево бубњање. Вероватно би овако звучао Хендрикс да га је Кјубрик ангажовао за увод „Одисеје“, но није касно да чујемо урлик такве слободе ни тачно пола века касније, па још у креацији наших уметника.

„Ernie Shavers“ је (не)свесна посвета Мајлсовом доживљају другог боксерског шампиона,

фри-емоцијама да озвуче боксере који, како се борба примиче крају, губе стрпљење и манично, као у клинчу, ловe последње поене пре коначног гонга.

У сличном духу је, касније у програму, нумера „LK Sprach“, с тим што изостаје клинч дувача, и што Савков у њој свира сопран саксофон. Прво нам фали, али је друго сјајан бонус: искуснији музичар користи природу инструмента да разигра по вишим регистрима, као и да одабраним скалама донесе занимљив укус Истока.

„Е ти опијаш“ неодољиво мирише на чувено Колменову композицију „Lonely Woman“ и вероватно јој бољи опис од тога није потребан. Отвара је химнична молска мелодија два саксофона, најпре изнад бубњарског туша, па преко лепљиве бас линије и стабилног ритма. Затим саксофони, као некад Орнетов, изводе тужну импровизацију, прво нервозно искидајући Окиљевићев, па лежерно меандрирајући Савковљев, као дијалог зла и доброг у једин-

ству материје. Онда Ковач остаје сам купајући вешт *не-соло* по прелазима и чинелама, као мост притајене страсти пре још једног појављивања химничне теме.

Суиер у називу „Bossa Supernova“ тачно измешта ову композицију из популарног латино-америчког музичког стила. Ритмички патерн јесте сличан, али уместо разливених бразилских вокала у акцији су весели панонски саксофони: најпре један (Окиљевић?) вози сам преко бубња, а онда обојица заплету брзински фрикарневал.

Тему „So Ways“ (нови поздрав Мајлсу?) краси привидан мир монотоног средњег темпа. Уводни тактови означавају још једно светање, затим иде тема у чудном, прескакајућем разброју, па Савков поново мајсторски солира на сопрану, да бисмо напокон чули и одличну импровизацију Чурчића у бојама Индије, само уз подршку Лавових тимпана.

„Лиман до Вавилона“ је велика кулминација програма, у ритму регеа са балканским непарним инцидентом, тек да га заиста са Јамајке измести у Војводину. Чурчић и Ковач стрпљиво возе своје, ослобађајући Окиљевићу и Савкову простор да се насвирају колико им душа иште. Да смо у Енглеској с краја седамдесетих, или да се повампирио Шарло Акробата, тонац би убацио мало duba, али ови момци могу да направе dub и без подизања еха на миксети. Њихов пут у Вавилон је органска мешавина цез и реге састојака, врхунски укрштајући ритмичку монотонију и експресивне импресије расвираних саксофона.

Минијатуре „Кад видела си крај“ (две верзије) и „Надам се да ће све да буде у реду“ кратке су да би саме изазвале јачи утисак. Ипак у њима се сјајно огледа бујање идеја овог квартета: могли бисмо да замислимо и албум на коме би нам само изложили различите ритмичке и мелодијске скице, као какву изложбу цртежа великих сликара где хрпе малих папира са неколико потеза оловком инспиришу гледаоца да ствара свој свет на основу почетних импулса уметника.

На крају баладе дан је савршен. „Perfect Day“, финална минијатура, као да је изашла из шпице неког ратног филма из седамдесетих – оно кад партизани мирно шетају по ослобођеној територији, из пера Дедића, Калођере или неког другог великог мага јужнословенских балада. Осмех на лицу иште ново ђаволово гориво, опет на Штрауса, Шејверса и лимански *цез даб*.

Разгледница из Италије

Никад нисам био у Италији, ваљда зато толико маштам о њој. Зак Кондон из америчке групе Бејрут пре нешто више од десетак година снимио је песму „Postcards from Italy“. Док слушам ту ствар са њиховог сјајног деби издања „Гулаг оркестар“, тај његов старомодни аранжман, те дуваче са риве, ја сам у својој Италији

ПОП ЂОШЕ

Владимир Скочајић

У ово доба године када се сви спремају за пиво, кокице и светско првенство у фудбалу, када деца испред школе цепају књиге док им трубачи свирају песме на које су их навукли родитељи што пишу „незнам“, када малинари штрајају јер привилеговани чланови породице неких политичара диктирају цене откупа – и док се још једно лето спрема да атерира на земљу осиромашеног уранијума и још осиромашенијег народа, тада обично желим да нестанем одавде. Тада бих да истресем из џепова сву лову коју имам, остатак да позајмим, да седнем у ауто без крова, напуним резервоар до врха и одем на неко место са лепим погледом. Волео бих да људи око мене причају „туто бене“, да не знам како се зове градоначелник тог малог ме-

ста поред мора, да поломе језик док ми изговарају презиме и да ме баш брига да ли је недеља, среда или петак. Никад нисам био у Италији, ваљда зато толико маштам о њој. Волео бих да је обиђем уздуж и попреко. А онда опет.

Волео бих да осетим ону тишину римских улица из филма *Велика лејоша*. Хтео бих да упознам редитеља Паола Сорентина и да ми покаже све оне римске ћошковице који су њему због нечега важни. Прича ми се са њим о музици и писању, а питао бих га шта мисли о својим колегама редитељима којима су уста пуне критике Америке, Холивуда, Елвиса Прислија и глобализма, док испод мишке држе лаптоп марке „епл“. Питао бих га како и где се навукао на Кронос квартет и да ли је свестан какву катарзу може да произведе одјавна шпица *Велике лејоше* у којој се чује музика овог квартета. Волео бих да осетим Сорентинов Рим, онај у коме туристи не плаћају пет евра за флашу воде и у ком пица није једина храна.

Тај мој кабриолет би стигао и до Сицилије. Тамо бих да сретнем Ђузепе Торнатореа и да му кажем како сам у ствари ја Тото из његовог филма *Чинема Парадизо*. Једино што сам ја лега проводио у малом граду у Шумадији уместо на Сицилији, али боже мој – ролна са филмом је ролна са филмом, а детињство је детињство. Рекао бих му да сам се много пута осећао као

Тим Рот из његовог филма *Лејенга о њијанисити на океану*. У тој бајковитој причи, он се родио на броду и ту је провео буквално цео живот. Његова нога никад није крочила на копно, све што зна су море и клавир. Нити сам икад био на броду, нити сам море виђао ван лета, нити умем да свирам клавир, али много је било ноћи током којих сам замишљао да напу-

дах Медитерана боље од свих старих светионика у Калабрији.

Волео бих да сретнем Ђина Паолија, истог оног чију песму *Окус соли* је препевао Арсен Дедић. Њих двојица су били добри другари и питао бих га како је изгледала њихова Италија крајем шездесетих и почетком седамдесетих. Да ли су Арсен и он девојке у Трсту мували на исте форе или би сваки пут смислили нове стихове, односно колико су их заправо мували, а колико само седели у хладу и пили ледено пиће са наочарима за сунце на лицу... Волео бих да ми прича о Сан Рему и Песми Евровизије док су ти фестивали још имали смисла, али и да ми препоручи неке италијанске музичаре млађе генерације за које мисли да имају таленат.

Не мораш да будеш у Италији да би знао како тамо не цветају руже, како су им политичари поткупљиви и лажљиви скоро као ови наши, како ТВ водитељке такође иду на ходочашће у клинике које се баве естетиком, да је криминал још организованiji него овде, а поп звезде певају подједнако бесмислене песме као ове на-

ше несрећне групе које у називу имају оно инвентивно „безд“. Међутим, тамо је море, тамо су још увек делови сценографија оних филмова који су нам мењали животе, тамо је сунчаних дана много више него овде. Или бар ја само тако желим да буде – а то је кључно!

Омот деби албума групе Бејрут

стим „свој брод“. Ђузепе добро зна о чему причам. Питао бих га на коју фору је приволео Енија Мориконеа да пише музику за баш сваки његов филм и да ли је стари Енио заиста такав геније и намћор као што изгледа. И не бих издржао да му не кажем како мислим да његови филмови чувају

Тако је и Зак Кондон из америчке групе Бејрут пре нешто више од десетак година снимио песму *Postcards from Italy*, која истовремено говори о свим стварима о којима сам писао у овом тексту, односно нема ама баш никакве везе са њима. Када је написао ту песму, Зак је имао само 19 година, што је податак који само иде у прилог тези да године немају везе ни са чим. Док слушам ту ствар са њиховог сјајног деби издања *Гулаг оркестар*, тај његов старомодни аранжман, те дуваче са риве, ја сам у својој Италији. Мој кабриолет ме води од места до места. Обишао сам журке на којима се смешкају Моника Вити и Стефанија Сандрели, пио сам планински чај с Антониом Граманџијером из група Sacri Cuori и Дон Антонио, са Де Сиком сам се возио бициклом по Тоскани и нико нам га није украо, а на Сардинији сам вечерао свежу рибу са трубачем Паолом Фрезуом, који ми је потанко објаснио зашто мисли да је прелепа Алба Париџије заправо спонзоруша. Кондонова *Postcards from Italy* је све што ми је било потребно за то путовање.

Поента је у томе да уопште не мора да буде Зак Кондон, његов савршени *Гулаг оркестар* или Италија. Довољно је да вам се стомак окреће од лажних обећања, закаслелих плата, фудбалске репрезентације коју праве менаџери, свакодневних убиства „вонаби“ криминалаца, разних теорија завера... Довољно је да не желите да budete ту где сте. Онда само пронађете ваше скривено место на планети, вашу омиљену музику, затворите очи и одете у три лепе. Бар док траје песма.